

Forespørgsel, om det ikke fra Regjeringens Side paataantes ogsaa at forelægge et Lovforslag om Erstatning for Kjørsler til den danske Armee. Det var altsaa, om ikke umiddelbart efter, saa dog meget kort efter Krigen, at det første Forlangende i saa Henseende fremkom. I forrige Rigsdagssamling fremkom Forlangendet dernæst atter i Folkethinget. Saaledes som af den ærede 1ste Landssthingsmand for 9de Kreds (N. Rasmussen) omtalt, kom Sagen da frem i Form af en Forespørgsel, der afsluttedes ved en Dagsorden, hvori Thinget udtalte et Forlangende eller i alt Fald et Ønske om, at et saadant Lovforslag maatte blive forelagt. Imellem den første og den anden af disse Forespørgsler havde jeg, for at indfri et Ønske eller i alt Fald for at handle i Overensstemmelse med tidligere Udtalelser, søgt at indhente de fornødne Oplysninger om, hvilket Omfang de omtalte Krigskjørsler havde havt. Resultatet af disse Oplysninger var, at de havde havt et mindre Omfang, end jeg fra Først af havde forudsat, og at de heller ikke i saa høj en Grad, som det af Mange var antaget, vare faldne nogle enkelte Amter til Byrde. Jeg fandt mig altsaa ikke foranlediget til alene paa Grund af de indhentede Oplysninger at fremkomme med et Lovforslag om disse Kjørslers Erstatning. Da Folkethinget imidlertid, da Sagen i forrige Samling for anden Gang blev fremdragen for Rigsdagen, skjøndt Oplysningerne havde givet hiint Resultat, dog ikke destomindere udtalte Ønsket om, at der maatte blive forelagt et Lovforslag desangaaende, saa forekom det mig, at der ikke fra Regjeringens Side var Anledning til at modsætte sig et saadant Ønske. Lovforslaget blev imidlertid af mig, som det vil være det høje Thing bekendt, forelagt som et Forslag til en Fordelingslov, ikke til en Erstatningslov. Lovforslaget gik nemlig ud paa, at Godtgjørelsen til de Enkelte, der havde præsteret Kjørsler til den danske Armee, skulde fordeles paa Landets samlede fjorepligtige Hartkorn, altsaa ikke skulde falde Statskassen til Byrde. Ved anden Behandling i det andet Thing vedtoges Lovforslaget ogsaa uforandret, skjøndt der var stillet Ændringsforslag dertil, som gik ud paa at forandre det til et Forslag til en umiddelbar Er-

statningslov, til en Lov, der bestemte en lige frem Erstatning af Statskassen til de Enkelte. Ved tredje Behandling i Folkethinget bleve nøiagtigt de samme Ændringsforslag, der vare faldne ved 2den Behandling, stillede paany, og de bleve da vedtagne med en meget svag Majoritet. Paa ethvert af Sagens Trin under dens Behandling i det andet Thing har jeg imidlertid bestemt udtalt mig imod, at Erstatningen udrededes af Statskassen, og jeg troer altsaa, at den ærede 4de Landssthingsmand for 1ste Kreds (Lehmann) ikke havde behovet at drage saa ivrig tilfælds imod Tanken om, at Erstatningen skulde udredes af Statskassen. Det forekommer mig, at den bestemte Udtalelse fra min Side, at Lovforslaget, dersom det fik en saadan Affattelse, ikke af mig vilde blive indstillet til Stadfæstelse, foreløbig idetmindste kunde have afgivet Garanti nok for, at Statskassen ikke i disse trange Tider vilde blive bebyrdet med en ny og unødvendig Udgift. Min Stilling til Lovforslaget er altsaa den, at jeg ikke i og for sig har anset det for nødvendigt, at der gaves en Lov om en saadan Erstatning, men at jeg, dersom en saadan Lov skulde gives, derhos meente, at det nødvendigheds maatte blive en Fordelingslov, en Lov, som fordeelte den Byrde, som har hvilet noget tungt paa enkelte Egnes fjorepligtige Hartkorn, paa Landets hele fjorepligtige Hartkorn. Det forekommer mig derfor, at man ikke kan betragte det af mig forelagte Lovforslag fra ganske det samme Synspunkt som de forskellige umiddelbare Krigsskadeserstatningslove, som tidligere ere blevne vedtagne. Jeg maa derhos, nærmest foranlediget dertil ved, hvad der er yttret af den ærede 4de Landssthingsmand for 1ste Kreds (Lehmann), særligt gjøre opmærksom paa, at den sidste Erstatningslov af samme Art som det foreliggende Forslag bærer som Datum den 7de September 1853, og at den altsaa først udkom fulde 5 Aar, efterat de Kjørsler vare begyndte at præsteres, som den omhandler. Jeg troer saaledes, at een af hans Bemærkninger imod nærværende Lovforslag, nemlig den, at det kom altfor længe, efterat Kjørslerne vare præsterede, i alt Fald mindre kan gjøres gjældende imod dette Lovforslag, end den kunde have været gjort gjældende ligeoverfor den